

POSTANOWIENIE

15 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 15 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. spółki jawnej w P.
przeciwko J. Ś.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. spółki jawnej w P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 28 lutego 2023 r., V AGa 283/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia powódce do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki K. spółki jawnej w P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skoro podstawami skargi kasacyjnej nie mogą być objęte zarzuty błędnych ustaleń faktycznych i oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), to nie można z odwołaniem się do nich wywodzić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej albo wykazywać tę zasadność z odwołaniem się do innego stanu

faktycznego niż będący podstawą rozstrzygnięcia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 marca 2023 r., I CSK 2765/22).

Według powódki skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, ponieważ „bez wątpienia zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego, których wykładnia - w efekcie jednolitego stanowiska judykatury i doktryny - nie powinna budzić żadnych wątpliwości. Jak już wspomniano, działanie Pozwanego skutkowało nie tylko powstaniem po stronie Powoda roszczenia o zwrot uzyskanej jego kosztem przez Pozwanego korzyści kwoty 848.515,50 zł wynikającej z niezasadnie wystawionej faktury z tytułu sprzedaży elementów instalacji fotowoltaicznej, ale również spowodowało powstanie po stronie Pozwanego odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu czynu niedozwolonego względem Powoda, czego skutkiem jest brak możliwości dokonania przez Pozwanego potrącenia wierzytelności, z uwagi na ustanowiony w art. 505 pkt 3 k.c. zakaz umarzania przez potrącenie wierzytelności wynikających z czynów niedozwolonych”.

Zdaniem skarżącej „Sąd II instancji zaskarżonym wyrokiem zakwestionował zasadność zastosowania w niniejszej sprawie art. 505 pkt 3 k.c. w zw. z art. 443 k.c. i uznał, że nie zaistniały żadne przeszkody do skutecznego potrącenia przez Pozwanego wierzytelności przysługującej mu względem Powoda tytułem wkładu do spółki jawnej z wierzytelnością Powoda dochodzoną pozwem. Sąd II instancji wydając zaskarżony wyrok pozbawił w ten sposób Powoda realnej możliwości dochodzenia odszkodowania od Pozwanego za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym.

Ponadto Sąd II instancji z naruszeniem art. 65 § 1 i 2 k.c. i z pominięciem okoliczności faktycznych niniejszej sprawy dokonał wykładni porozumienia, uznając, że na mocy porozumienia do doszło do skutecznego przystąpienia Pozwanego do spółki. W konsekwencji czego w ocenie Sądu II instancji przyjął, że przekazane przez Pozwanego kwoty tytułem wkładu do spółki wobec nie osiągnięcia celu świadczenia - skutecznego przystąpienia do spółki stały się świadczeniem nienależnym, które zostało następnie przedstawione do potrącenia z wierzytelnością Powoda.”

Nie można przyjąć, że powyższy wywód spełnia kryterium z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Pomijając błędy językowe utrudniające zrozumienie wyводу skarżącej, nie wskazała ona przekonujących argumentów umożliwiających przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sam fakt niepodzielania zapatrywania Sądu drugiej instancji w zakresie analizy prawnej przedstawionego w sprawie problemu nie może stanowić o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Natomiast wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadzał się właśnie do bardzo ogólnej polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazywał, że przy wydawaniu zaskarżonego wyroku popełniono błędy w zakresie stosowania prawa, które miałyby charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom. Należy przy tym przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi wyodrębnioną redakcyjnie oraz konstrukcyjnie część skargi kasacyjnej i podlega rozpoznaniu na wstępnym etapie postępowania (tzw. przedsądzie), mającym właśnie rozstrzygnąć, czy zachodzi wskazana we wniosku przyczyna kasacyjna; na tym etapie Sąd Najwyższy nie bada natomiast i nie analizuje podstaw skargi kasacyjnych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2024 r., I CSK 639/23). W ramach uzasadnienia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie powołano żadnych przekonujących argumentów, które mogłyby świadczyć, że w ramach niniejszej sprawy doszło do oczywistego naruszenia prawa, oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w Sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Skarżąca nie wyjaśniła nawet w czym przejawiał się powoływany przez nią delikt pozwanego oraz na czym polegała szkoda powódki z deliktu tego wynikająca.

Przyjmąc zatem należy, że w realiach niniejszej sprawy nie zachodziła oczywista zasadność skargi kasacyjnej, a zaskarżony wyrok opowiadał prawu.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

r.g.

[ał]